Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0518U002719

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-12-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мовна Уляна Василівна

2. Movna Uliana Vasylivna

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 07.00.05

Назва наукової спеціальності: Етнологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-11-2018

Спеціальність за освітою: історія

Місце роботи здобувача: Інститут народознавства НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534469

Місцезнаходження: проспект Свободи, 15, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.222.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут народознавства НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534469

Місцезнаходження: проспект Свободи, 15, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.61, 03.61.05

Тема дисертації:

1. Бджільництво: український обрядовий контекст

2. Beekeeping: Ukrainian ritual context

Реферат/анотація:

1. Об'єкт: традиційне бджільництво як невід'ємний компонент етнокультури українців. Мета: окреслення візії бджільництва як духовно-світоглядної системи та феномену української обрядової культури, встановлення його етнічної специфіки та базових символіко-семантичних аспектів на підставі науково-критичного аналізу опрацювання доробку попередників й за матеріалами власних польових спостережень. Методи: компаративний, типологічний, структурно-функціональний, історична реконструкція, синхронний аналіз, узагальнення, аналіз і синтез, індукція та дедукція, польові дослідження, антропологічний. Результати: уперше до наукового обігу введено нові джерельні матеріали, зокрема польові записи автора; здійснено комплексне історико-етнографічне дослідження духовно-світоглядного феномена традиційного бджільництва всієї етнічної території як важливого компоненту етнокультури українців; встановлено семантику пасічницьких ритуалів, їх місце і роль в загальній системі народної обрядовості; реконструйовано ритуальний “бджолиний” фрагмент традиційної картини світу українців, розкрито його глибинний сенс, функціональне призначення і внутрішню організацію; з’ясовано місце бджоли в народній традиції і

встановлено сакральний статус комахи; доведено, що опікунами українського бджільництва були християнські святі Олексій, Зосим і Саватій; висвітлено символічну значущість традиційного образу пасічника; визначено роль продуктів бджільництва (меду та воску) в обрядовому житті українців; окреслено регіональну специфіку бджолярської обрядовості мешканців основних етнографічних районів України; розкрито загальнонаціональні, всеслов'янські та загальноєвропейські риси досліджуваних реалій пасічницької обрядової культури; удосконалено наукові погляди щодо амбівалентності народної рецепції постаті традиційного пасічника як ритуального спеціаліста; джерельну базу студій обрядового контексту традиційного бджільництва українців. Сфера використання: при дослідженні українських та загалом слов'янських старожитностей, етногенезу та етнічної історії українців, національної ідентичності, світосприйняття та світорозуміння, реліктових форм української обрядової культури, при підготовці узагальнюючих праць з історії традиційної культури українців, підручників та посібників з етнології, словників української народної культури.

2. Object: traditional beekeeping as an integral part of ethnic culture of Ukrainians. Purpose: to outline the vision of beekeeping as a spiritual-ideological system and the phenomenon of Ukrainian ceremonial culture, to establish its ethnic specificity and basic symbolic-semantic aspects on the basis of a scientific-critical analysis of the elaboration of the work of predecessors and on materials of own field observations. Methods: comparative, typological, structural-functional, historical reconstruction, synchronous analysis, generalization, analysis and synthesis, induction and deduction, field research, anthropological. Results: for the first time, new sources of materials, such as field recordings of the author, have been introduced to scientific circulation; a comprehensive historical and ethnographic study of the spiritual and ideological phenomenon of traditional beekeeping throughout the ethnic territory as an important component of Ukrainian ethnoculture; established the semantics of beekeeping rituals, their place and role in the general system of folk ritual; the ritual "bee" fragment of the traditional picture of the world of Ukrainians has been reconstructed, its deep sense, functional purpose and internal organization are revealed; the place of bees in the folk tradition is determined and the sacred status of the insect is established; it was proved that the guardians of Ukrainian beekeeping were the Christian saints Oleksiy, Zosim and Savatiy; the symbolic significance of the traditional beekeepers' image is illuminated; the role of beekeeping products (honey and wax) in the ceremonial life of Ukrainians is determined; the regional specificity of the beekeeping ritual of the inhabitants of the main ethnographic regions of Ukraine is outlined; the national, All-Slavic and all-European features of the investigated realities of beekeeping ceremonial culture are revealed; the scientific views on the ambivalence of the popular reception of the traditional beekeeper as a ritual specialist, a source base of studios of the ritual context of traditional beekeeping of Ukrainians have been improved. Scope of application: in the study of Ukrainian and Slavic antiquities, ethnogenesis and ethnical history of Ukrainians, national identity, world perception and worldview, relict forms of Ukrainian ceremonial culture, in the preparation of generalizing works on the history of traditional Ukrainian culture, textbooks and manuals on ethnology, dictionaries of Ukrainian folk culture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлюк Степан Петрович
2. Pavlyuk Stepan Petrovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлюк Степан Петрович
2. Pavlyuk Stepan Petrovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Франко Оксана Омелянівна

2. Franko Oksana Omelianivna

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушнір В'ячеслав Григорович
2. Kushnir Viacheslav Hryhorovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кожолянко Георгій Костянтинович
2. Kozholianko Heorhii Kostiantynovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Литвин Микола Романович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Литвин Микола Романович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.

